

Pristatomas tevystės atostogų projekto interneto puslapis

Lygiu galimybių kontrolieriaus tarnyba kartu su Lietuvos ir užsienio partneriais pristato interneto puslapį tevystės atostogų tema www.dadcomehome.org. Tai vienas iš projekto „Modernūs vyrai išsiplėtusioje Europoje: naujų lyčių lygybės strategijų paieška“ įgyvendinimo etapų.

Naujajame interneto puslapyje pateikiami tevyse reglamentuojantys įvairių šalių įstatymai, žiniasklaidos publikacijos šia tema, jaunu tėvu fotografijos, inicijuojamos diskusijos. Puslapyje bus galima rasti praktinių patarimų kaip auginti vaiką, virtualiu atviručiu, tinkamu nusiųsti vestuvių, vaiko gimimo, krikštynų ir kitokiomis šeimos švenčių progomis.

Šio interneto puslapio ir viso projekto tikslas – skatinti vyrus aktyviau dalyvauti šeimos gyvenime ir naudotis tevyse atostogų teise. Jų Lygiu galimybių kontrolieriaus tarnyba, laimėjusi Europos Komisijos skelbta konkursa paramai gauti, įgyvendina kartu su partneriais iš Islandijos, Danijos, Maltos bei Lietuvos – Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto Socialinių tyrimų centru bei VŠĮ Lygiu galimybių plėtros centru. Projektas vykdomas Bendrijos lyčių lygybės strategijos (Community Framework Strategy on Gender Equality) programos rėmuose ir vyks 2004 m. spalio – 2005 m. gruodžio mėn.

Projekto eigoje visose keturiose šalyse bus atlikti tyrimai, išleistos knygos ir kiti spaudiniai, sukviešti seminarai, sukurta interneto svetainė ir surengtos žiniasklaidos kampanijos. Vilniuje dar įvyks tarptautinė konferencija, kurioje patirtimi dalinsis projekto partneriai ir žymūs Šiaurės šalių lyčių studijų ekspertai.

Projekto biudžetas – 358 tūkst. eurų (1,24 mln. Lt.), šios lėšos bus paskirstytos proporcingai visoms projekto narėms šalims. 80 proc. šios sumos skiria Europos Komisija, likusius 20 proc. bendrai padengs keturios projekte dalyvaujancios šalys. Lietuvos Respublikos Vyriausybė projektui skyre 70 tūkst. Lt.

Lietuvos įstatymai numato galimybę tėvui eiti vaiko priežiūros atostogų, tačiau šiuo metu turima teise pasinaudoja maždaug tik 1 proc. vyrų. Atostogų metu mokama 70 procentų darbo užmokesčio. Kaip rodo praktika, Lietuvoje šiuo metu tevyse atostogų eina aukštesnio išsilavinimo moderniai mąstantys vyrai, taip pat tie, kurių žmonos turi gerai apmokamus darbus.

ES direktyva dėl tėvystės atostogų buvo priimta 1996 m. Galimybė eiti vaiko priežiūros atostogų vyrai visoje Europoje mažai naudojami. ES atlikta apklausa (1 priedas) rodo, kad tėvystės atostogas visiems ar bent vienam vaikui auginti buvo paėmę ar paimtą 34 proc. švedų, 10 proc. danų, 9 proc. suomių, 0 proc. liuksemburgiečių bei po 1 proc. vokiečių, ispanų, airių, austrų bei portugalų. Šis tyrimas taip pat atskleidė ir sąlygas, kurioms esant vyrai labiau pasinaudotų tokia teise. Tai didesnės pinigines kompensacijos (nurodė 38 proc. apklaustųjų), geresnės darbo ir karjeros garantijos tėvystės atostogų metu ir po jų (30 proc.), geresnis informavimas (27 proc.), palankesnis vadovų bei kolegų vertinimas (23 proc.), galimybė dalintis atostogomis su motina arba imti tėvystės atostogą dalį dienos (18 proc.).

Geriausia situacija yra Islandijoje. Čia 2000 m. priimtas įstatymas, kuris kiekvienai naujagimę auginčiai šeimai suteikia 9 mėnesius apmokamų atostogų – 3 mėnesius motinai, 3 mėnesius tėvui ir 3 mėnesius bet kuriam iš jų. Tėvui skiriamu atostogų laiku negali pasinaudoti motina: tėvui nusprendus nepasinaudoti turima teise, šeimai skiriamu vaiko priežiūros atostogų laikas sutrumpėja iki 6 mėnesių. Atostogų metu mokama 80 proc. darbo užmokesčio. Šia galimybe dabar pasinaudoja 85-90 procentu islandų tėvų (vyrų).

1 priedas

http://europa.eu.int/comm/employment_social/news/2004/sep/parental_leave_en.htm